

Module – de brieven van Petrus

Om te beginnen

Het is heerlijk om naar de eerste brief van de apostel Petrus te gaan luisteren. Het is een hartelijke, warme brief, geschreven door een eenvoudige man, bestemd voor eenvoudige mensen. Een brief die uitzicht geeft op de grote heerlijkheid die ons wacht. En die aangeeft hoe wij als christenen moeten leven in een totaal bedorven wereld.

Petrus stopt zijn gelovigen – hoezeer ze vervolgd worden – niet weg in de schuilkelder, maar hij laat hen daar waar de Heer hen gezet heeft, namelijk midden in de wereld. Dáár, in de sociale, politieke en maatschappelijke verhoudingen van hun tijd moeten ze lichtdragers zijn. Dat wil dus ook zeggen dat ze bereid moeten zijn het lijden dat het discipelschap met zich meebrengt te aanvaarden in navolging van Christus.

Het gaat dus om een heel ernstige brief, want lijden om Christus' wil is geen kleinigheid. Voor ons roept dat de vraag op hoe deze boodschap te 'vertalen' is naar een tijd van tolerantie. Ook de vraag of discriminatie om Jezus' wil vandaag toch niet dichterbij ligt dan we misschien denken.

De schrijver

De schrijver dient zich aan als Petrus, een apostel van Jezus Christus. Voor de oude kerk heeft het van meet af aan vastgestaan dat hij de apostel is die we zo goed kennen uit de evangeliën, de vurige, spontane visser uit Bethsaïda, die als eerste Jezus beleed als de Messias en tot wie de Heer toen zei: "Jij bent Petrus en op deze petra zal Ik mijn gemeente bouwen".

De schrijver was getuige

Uit de brief blijkt overduidelijk dat hij geschreven moet zijn door iemand die als discipel dagelijks aan de voeten van de Meester gezeten heeft. In hoofdstuk 5 noemt hij zichzelf 'getuige van het lijden van Christus'. Ook zijn er sterke overeenkomsten tussen het onderwijs van Jezus en dat van Petrus.

Wanneer geschreven?

Uit de brief blijkt dat vervolging wel dreigde, maar nog niet algemeen was. Het gewone leven was hier en daar nog mogelijk. Het gevolg van Jezus werd wel zwaar. Er werd roddel over de christenen uitgestort, kwaadsprekerij. Er was sprake van een vuurgloed die diende tot beproeving. De gemeente moest daarover niet verbaasd staan, want dit overkwam hen naar de wil van God. We krijgen dus wel te maken met de lijdende kerk, maar dan de kerk aan de vooravond van algemene vervolging. Er konden nog zaken gedaan worden. Onderdanen worden opgeroepen tot gehoorzaamheid aan gedragsdragers. Gezinsleven was hier en daar nog mogelijk. Dat past bij de regeringsperiode van keizer Nero. Deze keizer ontketende weliswaar een afschuwelijke, hevige vervolging, maar die bleef beperkt tot de provincie Rome. In de buitengewesten was het leven hier en daar nog wel te doen

Doel van de brief

De toekomst was donker. De moed zank sommigen in de schoenen. Om hen te bemoedigen is de brief geschreven. Lijden is genade. Lijden is een kans. Geloof wordt er door gelouterd. Bovendien krijgt het evangelie in het lijden enorme kansen. Nergens en nooit kunnen christenen beter laten zien hoe mooi en hoe sterk de liefde is dan in een wereld van haat. Christenen moesten eruit springen door hun voorbeeldig gedrag, hun zachtmoedigheid, hun vriendelijkheid. 'Dare to be a Daniël!'

Module – de brieven van Petrus

Boek kopen

Als uitgangspunt voor deze module heb ik gekozen voor het boek van ds. G. van den Brink, die tijdens zijn leven predikant was in de Nederlands Gereformeerde Kerken. Naast zijn grote bijbelkennis heeft hij een heel eigen schrijfstijl: helder, direct, uitgebalanceerd, confronterend en leerzaam. Naast de teksten van de radiolezingen zijn ook veel verhelderende tekstverwijzingen en noten opgenomen die uitnodigen tot verdere studie. Bij elke bijbelstudie zijn bovendien gespreksvragen toegevoegd. Deze bijbelverklaring is voor elke geïnteresseerde lezer toegankelijk.

De brieven van Petrus en Judas – ds. G. van den Brink – Uitgeverij Kok Kampen

<https://www.bol.com/nl/p/brieven-van-petrus-en-judas/1001004002406970/>

Na verdeling over de stof over de bijeenkomsten geven we nog een aantal suggesties voor verder lezen, maar ook een aantal tips voor muziek die goed bij deze brieven van Petrus past. Ook verwijzen we naar vier organisaties die informatie geven over vervolgte christenen en ook concrete steun aan christenen wereldwijd bieden.

Bijeenkomsten

De bijbelstof uit de vijf hoofdstukken van 1 Petrus en de drie hoofdstukken van 2 Petrus verdelen we over acht bijeenkomsten.

Bijeenkomst	Onderwerp
1^e bijeenkomst 1 Petrus	De eerste brief van Petrus Een rijke gemeente (1 Petrus 1:1-7) U moest eens weten hoe uitverkoren u bent! (1 Petrus 1:8-12) Hoop – heiligheid – ontzag voor God (1 Petrus 1:13-21) De eerste brief van Petrus -) De schrijver -) Pseudoniem? -) Silvanus -) De schrijver was getuige -) Wanneer geschreven? -) Aan wie geschreven? -) De nederige hoogmoedige -) Aanvaarding van het lijden -) Doel van de brief -) Dare to be a Daniel -) Gespreksvragen Een rijke gemeente (1 Petrus 1:1-7) -) De schrijver -) De adreskerk -) Troost van de drie-enige -) Uitverkoren door God de Vader -) Uitverkoren door de Zoon

Module – de brieven van Petrus

	-) Zegenbede-) De wedergeboorte van Petrus-) De erfenis-) Driemaal het onaantastbare-) Drie principes voor als u het moeilijk hebt-) Het louteringsvuur-) Het lijden relativeren-) Iets over Christus' medailles-) Gespreksvragen U moest eens weten hoe uitverkoren u bent! (1 Petrus 1:8-12) -) Liefhebben zonder te zien-) Vertrouwen op Hem, zonder Hem te zien-) Vreugde waar geen woorden voor zijn-) Bevoorrecht boven profeten-) De profeten dekten voor ons de tafel-) Uitverkoren boven de engelen-) Hoe zien we onszelf?-) Gespreksvragen Hoop – heiligheid – ontzag voor God (1 Petrus 1:13-21) -) DaaromWaarom?-) Nuchterheid en denk-discipline-) Pas op voor de roes-) Levende hoop-) De tweede opdracht: weest heilig-) Verrukkelijke heiligheid-) Weest heilig-) De tijden van onwetendheid-) Onze Vader-) Drie motieven om God te naderen in ontzag-) Geen aanzien des persoons-) Gespreksvragen
2^e bijeenkomst	Liefde en volwassenheid (1 Petrus 1:22 – 2:8) Koningen en priesters (1 Petrus 2:9-17) De slaven (1 Petrus 2:18-25) Liefde en volwassenheid (1 Petrus 1:22 – 2:8) -) Wedergeboorte-) Wedergeboren tot liefde-) Heb weggedaan alle kwaadaardigheid-) Wees als baby's die hunkeren naar de moedermelk-) een keihard en steengoed fundament-) Komt tot Hem-) De Hoeksteen weggesmeten (Jesaja 28, Psalm 118)-) Gespreksvragen

Module – de brieven van Petrus

	Koningen en priesters (1 Petrus 2:9-17) -) De keus om zich te stoten aan de steen-) Volk van God-) De kerk zoals God haar ziet-) Koningen en priesters-) Priesterdienst is eerst verticaal-) De offers van de lippen-) Ik-gevoel en wij-gevoel-) Hoe koningen? Hoe priesters zijn?-) Onthouding, waarvan?-) Houdt uw wandel mooi onder het oog van de heidenen-) Onderwerp u aan menselijke instellingen-) Gespreksvragen De slaven (1 Petrus 2:18-25) -) Slaaf zijn is ook het ergste niet-) Vermaning tot de huisslaven-) Slaven van Christus-) Onrecht lijden is genade-) Onderwerping zelfs bij veel onrecht-) Het hypogram-) Niet terugschelden-) Uw haat is gestorven-) Gespreksvragen
3^e bijeenkomst	Vrouwen, mannen, broeders, allen (1 Petrus 3:1-12) Lijden met een goed geweten (1 Petrus 3:13-22) Bewapent u (1 Petrus 4:1-6) Vrouwen, mannen, broeders, allen (1 Petrus 3:1-12) -) Winnen zonder woorden-) Wat heeft die vrouw?-) Wereldse cosmetica-) Hemelse cosmetica-) Onderdanig-) Het karakterverschil-) Nu ook nog de man-) Nu allen-) Gespreksvragen Lijden met een goed geweten (1 Petrus 3:13-22) -) De grondwet-) Altijd bereid tot verantwoording-) Hoe moet de verantwoording zijn?-) Kruis wordt kroon. Zo kun je door je lijden anderen winnen-) De boze geesten sidderen-) Het tegenbeeld van de zondvloed-) Gespreksvragen

Module – de brieven van Petrus

	Bewapent u (1 Petrus 4:1-6) -) Vervolgoproep tot de lijdende kerk -) De attitude van Jezus -) Bewapent u -) Motieven om het lijden te aanvaarden -) De smerige troep (het vroegere bestaan) -) Vervreemding wordt haat -) Begeerten, passie, blasfemie. Drie dingen hierover -) Het oordeel -) Ook de doden hoorden het evangelie -) Vandaag -) Gespreksvragen
4^e bijeenkomst	Het einde van alle dingen is nabij (1 Petrus 4:7-11) De vuurgoed die tot beproeving dient (1 Petrus 4:12-19) Het einde van alle dingen is nabij (1 Petrus 4:7-11) -) De hemelse stad van de optimistische dromen -) Het duurt niet lang meer -) Een paar bevelen: weest nuchter zodat u bidden kunt -) Vóór alles: heb elkaar lief -) De liefde bedekt veel zonden -) Weest gastvrij -) De gaven -) Spreken -) Dienen -) Gespreksvragen De vuurgoed die tot beproeving dient (1 Petrus 4:12-19) -) Lijden is niet vreemd -) Martelaar word je zo maar niet -) De vuurgoed die tot loutering dient -) Verblijd u -) Heerlijkheid -) Niet lijden als moordenaar, dief, boosdoener of agitator -) God verheerlijken om de christennaam -) Ootmoedig buigen onder het oordeel -) Het water zal het oordeel zelf zijn -) Overgave en goed doen -) Gespreksvragen
5^e bijeenkomst	Ouderen en jongeren (1 Petrus 5:1-5) Nederigheid, waakzaamheid, lofzegging, groet (1 Petrus 5:6-14) Ouderen en jongeren (1 Petrus 5:1-5) -) Nu dan.. -) Actualiteit -) De oudsten -) Petrus, ook een oudste

Module – de brieven van Petrus

	-) Hoedt de kudde!-) Weiden en hoeden-) Drie zonden die de ambtsdragers het meest hinderen: traagheid, winzucht en heerszucht-) Het erfdeel van de Here-) Voorbeeld van de kudde-) Tenslotte de jongeren-) De overall van nederigheid-) Gespreksvragen Nederigheid, waakzaamheid, lofzegging, groet (1 Petrus 5:6-14) -) Attentie! Bukken!-) Wat heeft voorrang?-) Smijten maar en goed mikken-) Welke zorgen-) Wakker worden! Oppassen!-) Weerstaat hem, vast in het geloof-) De lofprijzing-) Zegen en groet-) Korte samenvatting-) De groeten van uw mede-uitverkorene te Babylon-) De kus van de liefde-) De zegen-) Gespreksvragen
6^e bijeenkomst 2 Petrus	De tweede brief van Petrus -) Een tweedeklas geschrift?-) Wat is het probleem?-) Simon Petrus blaast op zijn tweede trompet-) De verhouding 2 Petrus – Judas-) De valse leraars-) Slaaf en apostel-) Een even kostbaar geloof-) De gerechtigheid van onze God en Heiland-) De zegen-) Gespreksvragen Een rijke ingang in het Koninkrijk (2 Petrus 1:3-11) -) Weest heilig, want Ik ben heilig-) Alles is al geschonken-) Beloften, beloften, beloften-) De ladder van de liefde-) De acht stappen-) Even terugkijken-) Overvloedige kennis-) De bijziende blinde-) Beijvert u-) Intocht met vlag en wimpel

Module – de brieven van Petrus

	-) Gespreksvragen Ooggetuigen van zijn majesteit (2 Petrus 1:12-21) -) Door herinnering wakker houden-) Aan welke eisen moet een preek voldoen?-) Twee motieven, aandachtstrekkers-) De verheerlijking op de berg-) Geen mythen-) Het profetische woord-) Geen eigen uitleg-) Gespreksvragen
7^e bijeenkomst	De dwaalleraars en het komende gericht (2 Petrus 2:1-10a) -) Valse profeten en pseudo-leraren-) Hier volgt het profiel van de valse leraar in 10 punten-) Niet: 'Werkt het', maar: 'Spreek Heer'-) Het oordeel slaapt niet: drie voorbeelden-) De rebelse engelen-) De zondvloed en Noach met z'n achten-) Nu Sodom en Gomorra en de rechtvaardige Lot-) Tussen angst en zekerheid-) Gespreksvragen De verdorvenheid en leegheid van de libertijnen (2 Petrus 2:10b-21) -) Libertijnen-) De strafrede-) Verleidende geesten-) Slavernij-) Wat is vrijheid?-) Afval en 'volharding van de heiligen'-) Zij waren uit ons niet-) Gespreksvragen
8e bijeenkomst	De grote dag (2 Petrus 3:1-10) -) De dag der dagen-) De tweede opfris-brief-) Nu een heel belangrijk punt: u kunt spotters verwachten-) Alles blijft zoals het altijd geweest is-) Schepping uit en door water; herroepen in de zondvloed-) Opgespaard voor het vuur-) Eén dag als 1000 jaar en 100 jaar als één dag-) Maar die dag zal komen, als een dief in de nacht-) Tegen alles wat boos is-) Gespreksvragen Hoe heilig en vroom moet u dan wel leven (2 Petrus 3:11-18) -) Het absolute einde-) Waardeloos?-) Vervanging of restauratie?

Module – de brieven van Petrus

	-) Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde-) Vol verwachting en vol haast-) Onbevlekt en onberispelijk-) Wees gelukkig met het geduld van onze Heer-) Groet-) Lofzegging-) Gespreksvragen

Verder lezen

- 1). Bijbelcommentaar op de eerste brief aan Petrus – dr. P.H.R. van Houwelingen
<https://clcnederland.com/product/1-petrus-9789024260928>
- 2). Bijbelcommentaar op de tweede brief aan Petrus en Judas – dr. P.H.R. van Houwelingen
<https://koopdebijbel.nl/bijbelstudie/bijbelstudie-serie/2-petrus-judas-phr-van-houwelingen>
- 3). NIV application Commentary 2 Peter and Jude – Douglas J. Moo
<https://www.accordancebible.com/product/niv-application-commentary-2-peter-jude-douglas-j-moo/>
- 4). Kernteksten uit de eerste zendbrief aan Petrus – ds. K. van Meijeren
<https://www.boekwinkeltjes.nl/b/200318166/Kernteksten-uit-de-eerste-zendbrief/>
- 5). Kernteksten uit de tweede brief aan Petrus – ds. K. van Meijeren
<https://www.boekenstek.nl/a-45533987/boeken-theologie/meijeren-drs-k-van-kernteksten-uit-de-tweede-brief-van-petrus/>
- 6). Algemene zendbrieven voor iedereen (Jakobus, Petrus, Johannes, Judas) – Tom Wright
<https://www.uitgeverijvanwijnen.nl/algemene-zendbrieven-voor-iedereen-tom-wright-9789051943245.html>
- 7). Verkenningen in de zeven katholieke brieven en Hebreëen – M.J. Paul en A.G. Knevel e.a.
<https://www.bol.com/nl/f/verkenningen-in-de-katholieke-brieven-en-hebreeen/35498541/>
- 8). De twee brieven van Petrus en de brief van Judas – dr. F. van Deursen
<https://www.bol.com/nl/p/eerste-tweede-brief-van-petrus-brief-van-judas/920000009187032/>
- 9). Vreemdelingen en priesters: chr. missie in een postchristelijke samenleving – dr. Stefan Paas
<https://www.managementboek.nl/boek/9789023970446/vreemdelingen-en-priesters-stefan-paas>

Muzikale suggesties

- 1). 45 liederen bij de eerste brief aan Petrus
https://kerkliewiki.nl/Eerste_brief_van_Petrus
- 2). 20 liederen bij de tweede brief aan Petrus
https://kerkliewiki.nl/Tweede_brief_van_Petrus
- 3). Psalm 118 – samenzang Nederland zingt
<https://www.youtube.com/watch?v=meJ0G-edrrs>
- 4). Psalm 118 – de steen die door de tempelbouwers
https://www.youtube.com/watch?v=0uFli8AaR_Q
- 5). Psalm 118 – Feestzang – The Psalm Project
<https://www.youtube.com/watch?v=VgalHLUT7J8>
- 6). Psalm 103 – Gelijk het gras, Jan Zwart – orgel
https://www.youtube.com/watch?v=I8_4FK_82tc
- 7). Psalm 103 – gelijk het gras is ons kortstondig leven, canonisch voorspel Klaas Jan Mulder
<https://www.youtube.com/watch?v=5GgoiZUB69I>

Module – de brieven van Petrus

8). Psalm 103 – orgel improvisatie door Sietze de Jong

https://www.youtube.com/watch?v=8H_JuYgCrkA

Vervolging, lijden, volharden

) . De volgende organisaties geven informatie over en steun aan vervolgte christenen:

a). Open Doors: <https://www.opendoors.nl/>

b). Trans World Radio: <https://www.twr.nl/>

c). Stichting De Ondergrondse Kerk: <https://www.sdok.nl/>

d). The voice of the martyrs: <https://www.persecution.com/>